

ACC. N:R M. 13331:1-70.

Landskap: Skåne Upptecknare: Ellida Ohlsson, Skurup
Härad: Vemmenhög Berättare: " " "
Socken: Skurup m. fl. Berättarens yrke: lantbr. hustru
Uppteckningsår: 1954 Född år 1889 i Skurup

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Barnets vård och uppföstran under förskoleåldern. Lu F 98
s. 1-70.

Luf 98
1

Var på prädelista nr 98, angående

Barnets vård och uppfostran under förskoleåldern

Barnets vård och fostran.

Jag var förste lewads uppgifter om barnuppfostran i brude-
mäbrakar - luns mars och leant veckan hem genom min
frälchers o näsfrälchers bröfvelse. De var födda på
1840 o 1850 talet o orste vad de talade om. Paron var
kommer således att de vis gå 100 år tillförlit: tiden. Men
fast alla uppgifter är absolut med vecklig luten ore-
enstämmande komma de dock ibland komma att under
utspåande i mycket då rättet att uppfostra barnen var
varierat i allre tillräckligt grad under samma tid o i hem
med precis samma sociala standard. Därför jag var
jag anser det bekräftar förstå med exempel på olikhet kom
just sådant som jag tror det bekräftar just med ena ord

Tiden fram till 1870-80 talet o de vis de visade sig glada av
religiöst int i traditionen när det gällde barnen fostran som i
många hem, kanske de flesta på 1850-60 talet, oftast mera bar prä-
gda

är dussiga i de spånga rummen.

Jag vet inte om jag kan rätt, men mig förefaller det som om
faktan var stängare i kantfacklarna där huspöden spås
med barnen under ögonen när kan hade rätt arbete i stugan, kan
ske är det en slump, att det förefaller som om häppen satt löst där.
Barn med stjärnorna var också ofta nära på barnen. Detta
dock ej underlöst därför att denna inte alskade styv barnen ut
och så därför att kunde barna på djupt till ansvaret på dessa barn
föstran, det om något kan åtsidit sig.

På några exempel ur min sams berättelser om förhållanden
i husmen i kantfacklarna som kan minnas på sin vandring
på 1850-talet den då berättas om de som var vanliga då.

Barnen fringades så fint de blev ganska usg att frista att
sitta tygta på sin palt efter att förut kan varit kroppsligt
smugglade i längre grad än vad brädbarn bli, bara där.
Det kunde fastställas viss tid de hade att sitta där tillä på
sin palt. På pallen fick de också sitta i läsa sig bekant
stas i läsa. Sedan på 4 års åldern, tidigare i vid 5 års åldern

läste många barm reser i bok i hemmet barm var utställare. Då fick
de gjordast i de många sh. lasarkemmen utom som i på den tiden
var målt religiösa läsare i bibel, psalmbok o "pågubag" i bibeln
kapitel efter kapitel i mör. och att när hon som 5-6 åring satt
där på sin pult i lönst medan sin den arbetade vid spinnschom
satt de på att hon skulle bli på sin läsning i fi gå ut den
på den inne när ett kapitel var slut men då ofta fick beskedet
"Läs ett kapitel till" Det betydde på men det var inte att tänka
på annat än att lyda. Det var dock inte efter den tiden så
att denna utgång som ej heller fantastisk religiöst utom smet o
normalt i hon tjåna som exempel på det normala då.

Det pådrogs lyden o i underdåmig till ar barm i frist när
frälldrama gas tillstånd fick de. någon man (mycket varie-
rande) vida sig njåta. Vanligt var att vid minsta ysting var
en egen vilja hon barm reser som fram den barm de som
hon o de tycks ej ha varit så oallryte den björkriset lader
i sällskap på att det skulle röda väne när barm reser
så blida tjång de fram o det på minsta begäru den i fantastisk.

dagligen tankeledning, som man visat oss måste varit be-
 risat. Men tog ofta gamla Testamentets ord om uppförelse
 beaktligt, och såg att Tukt var det summa som steg, hand-
 lade därför, stängast tycks man dock ha varit med på hem-
 det hette och så: Pågå ska ha varit alltid på tåta di ena på
 lopp så jundera di på de ska hitta på hemmet "vilket dock
 var en nyare talen i 1840-talet. Stängst i hemmet
 med villkornlig lydnadsplikt följande långt senare än
 den beaktade som man allt mer jämsides med en mer talen
 uppfattning angående lydnadsplikt och frihet. Färdas med
 stängare och inte kunde och så de följande som de visade lita
 sina barn på sin frihet med uttrycket: Båj visen men den
 givna de blev den både föga och stäm: Men beaktade att uppfö-
 randet till hemmet 1883 var betydligt till en fattig hantverkar-
 rum som julens helgafstäm (de hade gjordt finit). Det var
 flera barn i knapp med maten och en liten prylig tigger sedan barn
 var lagd om till mera gäst (bakt på gästernas ingredienser). Detta
 gav jedem anledning att ta upp hemmet i vädden och pygla

4.

4.

hemmen öfver på en helg afton, kan jick ingen annan gäst. Detta
 gjordes ett djupt intygen på gästerna. Det var i ett skomakerhem i
 denna prostens till absolut lydhet & till rikthande i sinnes prö-
 tande där in i tid jag själv minns, vid skoletriften, men denna
 i hemmet så stängt kalena barn var bland de vildaste när
 de kom ut bland andra barn, ja de respektade de inte ens
 de vuxna. De var också omflygna för utmanövrade ut talu
 till rätta. De tog skodon igen. Fast man själv var ett barn när
 man kom in i detta hem såth barnen den uppdelade på träsäffar
 men på minsta vink yr fadern rusade de på dörrarna, de var fria.
 Det var deessyr. Li var det också i ett hem här från 1840
 talen som vi stä, i daglig kontakt med men i det fallet
 hade barnen fått styvare (som nog prästade sina egna vuxna
 söner efter samma principer). Där var deessyrer fullständigt
 antingen det gällde uppfrående lydnhet eller lek men
 intet av religiöst int förhållande med. Barnen var prygade
 på 6-4 år kom man deraf till allt öfver lekas & lydnhet de
 inte stäse jick de bästa, ja, blis de till och att de kullen
 byfros

måste de det även om de var gräppindiga. När de ätit skulle de
äldre, 6-åringen bega sig till golvet för att göra om i massa:
"Ja, far har allra ödmjukast". 4-åringen skulle göra liksom
men hon skulle säga mer än: "Ja, far har", och de så lukt
automatiskt och så i utfriden manövern än barnen komma
än fram för henne eller med ryggen mot betydelse intet men
tillslut det en förfärd för att skildra den var endast för henne.
manövern skulle utföras. Men den var barnen betrakta
när de kom in barnens isyn. I detta fall var denna toalett
uppskriften dock en ledning till massan. Som vuxna
var dessa barn i ^{de flesta} ~~vanliga~~ fall inte skilt sig från den
som uppskriften med en mera fria formen.

I frimorgens boudoirer med den likhetade där man hade
barnpiga (i eget med stäng uppskriften), kunde förhållanden
bli det motsatta i barnpigan måste underordna sig i
indut var mer eller utan också de i det våldliga ungarna
(undantag förutom naturligt vis de det även fanns sådana barn
som fortsatte till lydnad i underdårighet i hängsyn).

Barnjungen Indes är inte tillräckligt stor, barnen utan måste vara
"rögsbarnens" under både barnen o deras föräldrar o han var i regel
sjukt och barn ofta under i 6-7 års ålder.

Barn med svagare fysik o ett vekt rimligt som utan tvång
utskickas för den nämnda utgångs tuktan med stilla riktade
på barns inre läring o ris o vinst eldgäst ut kom
och bli märkt för turen. På med min mors farman som var
hela från barnsdomen, tidigt fick styrmans o förskolas tin ju-
kkelig underkastelse i ett ofta vad jag av deras efterlämnade
likhet som dröma gammaldags eldgäst o i örigt lät ståt
som den varje glädje ytring ansågs för nyd o bekräftad.
Elskarna av sanna frimågan till godhet glädje, den farman en
fruktan för att den skulle straffa sig o mig följande i glädjans spår.
Elskarna var mycket lyckliga kanske till följd av tvång i hemmet
o fast han blev gift med en tidlig make gick han långt
in i sig fram. Detta är till fuld jag varit närmare beskrivet o det
är absolut riktigt men det var nog inte märkande. Denna barn
na för år 1882 den 33 o dog i en Tårn den 1885.

De religiösa skillingtyderna i samlingen är sådana i vår åge o öns
vilke jag insat i fristekning är från kunnas samdras hem o de
ha utgjort kunnas enclige spindeln i en väntat kraft an lera rön
i önsigt ing. Tunge o glädjefattiga lör.

Barnpigens lott är hälla ude på gårdarnas barn har udeu kunnas
Från prästernas del blev det inte bättre och skolläraren var
att det var djur det följ på deras lott att vakta men det hade
vinn och också det de kom ej undan skulle vakta utom också
akta dem. På Trangs på 1850-60 talen en liten pojke som riket
de ihjäl en gås att gå fram i tillbaka på landsvägen. Skulle
mannedag med glän dilla gasen buren på ryggen o det var
en färg äldre som i gården som ställt det på för kunnas. Trång
kunnas. Följden blev dock den färgen oräntad, det blev man-
tigen si att bondpojken i alla vaktpojken. kunnas att kalla på
gasen, något som inte gläns på denna stadt på en i alla renade
generationen den lille barmen var nämligen i idiofs första
inte och skado kunnas. Populär som barnpigens vaktpojken
fick kunnas barnen klara redan i friskoleåldern från lör

1880-talet, på 1850-talet kan man knappast tala om vaktåldern
då många husmoders barn blev dåldriga barn i någon skola.
När fick vija sig den lärdom de fått i hemmet för läsa utlän-
ar föräldrar om de var läskninga, därför var det både
vi och med de personens läskning och som barn från den
hem o var födda för folkskolestadgans oövertagna genom
från de i skolan komde de flesta ej alls om de inte varit
mer giska, var utlära sig det redan de varit upp. Fattiga
hems barn behövde tjäna ut vid skolan o gilla därför ofta
och på det vi var hallo hörtåldern, som då verkligen
gav skäl för benämningen. Just den första skolan kallas
"hjulåldern" då både pojkar o flickor gick i skola till
6 års åldern, in i tjänstgöringen, för pojkar, som de fick
ut från skolan o blev kall, vaktpojkenes första år
o redan är efter är uppat rycklig vid 9-10 år o så dräng först
hal-kann vid 14-16 år. Flickor blev barn på vid 6 år redan
minst till att skjuta omkring att passa upp alla andra, även
djuren, o så undan för undan uppat. På tidde sig barnens-

tiden för hans mans barn under tiden 2 Till 1860 Talat. Men de
metoder som för det här som väntade dem.

Attmanen om förväntningar och förhållanden.

I småbarns och ungdomens leende var det allt efter omstän-
dighetslära under eller äldre system eller kanske alla efter
någon gammal norm eller färd som såg till barnen i tiden
dem hade de skulle uppfylla sig i sin tid, dessa gamla hade i
regel mycket stora tillstånd i förhållande med barnbarnen
än föräldrarna i jämförelse med vad de på sin tid haft med sina
egna barn. Gick man till barnen fick äldre system
mer sådana fanns passa masorborna fanns så någon gam-
mal i huset fick barn i sin i sin i sin främsta se till att
hela, och upp till sin i sin så bekräftade. Hade föräldrarna
sin arbete i stället fick hålla sig i sin i sin för att inte vara
i ögon. försumma, minuter i ordning i många fall i Gud
nåck den unge som kunde fars döden om han var skedd
eller ibland barn. Någon avbalkning bekräftade såhelt inte
respekter i råderna för barnen var så att alla barnen höll sig på

10

sin gamla plats ändå. Nog kunde den frälsomme hem där inte
 sådan ordning o respekt ridda mer än försök att bestå.
 Att fattigt lemn utom ordning med barnen alls kan jag inte
 föreställa mig. Jag endast två vid: clände o barnen som medel
 mättan skulle efter sina dagars sätt att se frälsomme som
 brågs uppfröstar. När man tänker sig tiden före 1880-90-talet
 får man också ha i åtanke att det fanns en skarp gräns
 mellan husmän o bondor mellan rik o fattig an i man här
 så skarp att vi nu ha varit att sätta oss in i hur det var. Barn
 som skulle ut att tjäna andra måste från friska början lära
 sig underordning o respekt annars gick det inte väl. En
 gammal man här berättade helt nyligen att när han som i sin
 första plats som vaktstyrke o inne präst o bärte ut att han skulle
 sig på bänken vid nattvard där en ledig plats fanns. Han
 blev genast tillrättvisad av husbonden med: "Gå du inte
 där plats, kan du inte få en lön folksam?" "Ja måste kan
 resa sig o lämna den lediga platsen o ställa sig vid bordsän-
 dan. Sedan förklarade man att det var skälet om man varit vid i hemmet

11

i deth full så var det som ved slutet av 1890 talet & usg ännu var en
stegen tjallera. Men jag inte varit om men otroligt in det inte
redan som 2 åring under jag att när jag kunde surmar rop på
mig vika allt vad jag kunde: "Läsa ja" "Vänt jag gjorde en till:
"Läsa ja" "men om var nästan min bröda var."

När barnen ensigs kaputla att klara sig själva inom huset till
beredde på om det var lussmanstam eller frö och ständs perso-
ner barn. De föra fick för läsa att klara sig själva så att
kunde bli i stånd att hjälpa de andra med den jämninga
när de var omka 6-7 år gamla och de fick läsa sig till på
smått utskott, det var inte svårt att se en liten 5 åring
källa hem en puss som var mycket 1-2 år ja ibland nästan
lika stor som hjälper barn. Usmanskommer hade i regel spi-
rads arbeten i sitt eget hem i hjälpte till med uppströ i gårdar
na så de hade inte tid att församma sig med barnen utan
de fick för läsa sig reda sig själva eller hjälpa varandra men
undantag för barn och det fanns många som klädde på
i stöppade maten i barn som var 4-5 år gamla & äldre, ofta

småbarnet eller det samman, helagisen, "ske-fisen" som
och så kunde jag och mycket yngre förstå att äldre uppkom på
ofta rätt makt. Vidare kunnade barn som inte mycket utgå
sin tjänst. Barnbarnen fick vara barn mycket längre än barnen
som i passad uppgift när dessa fick till sin tjänst passa andra
förhållanden och under visade: kunnat var som sagt ofta någon
i den föregående generationen. På lands som man mig att komma
barnstämman när jag var mellan 5-6 år vilket blev mig till
en förtäring då just när jag skulle börja skolan 1896 tjundmetr-
den införs. Att säga ifrån, läsa, ta hand om mina eller bryta
Ta en annan samt titta när de äldre pratade var med de
fösta barnen fick lära, därav kom att läsa kunna barnstäm-
man, läsa i läsa rent. Många barn läste rent vid 5 års al-
der i vid 6 läste de hela kapitlen i bibeln i psalmer, så gjorde
man när man var barn på 1850-talet och det nämnde man långt
ifran om något märkt ädligt. En "absoluta" med kane i ha-
rätt att på var förtäring läst boken och var som riktigt duktig
kunde det handa att denna värdet i alla vid Regc-rocken

men det gick inte och det blev en vara. Sitter att läsa sig
boksäverna kunde vara rika i jag kan inte läsa ut det från något
som man talade om från sin tjänst i minnena. Den tjänade i en gård
där det fanns en manlig stalling som studerat och lärt något slags
pissat stola på gårdens barn och andra barn som skulle gå till skolan
den varmare fraktdarna ville ha det och på. Minst fricken i gård
som var mycket fäst vid mig var 5-6 år kanske endast 4 men
hon skulle ändå vara med i domus stola som skulle i gårdens
sommartag i läsa sig Rums boksäverna och läsa. Den skol-
kade dock helst och met i den var där den sat i vägen och tog
lekten ut henne på ett eget sätt. Den sig fraktdarna boksäver-
na på ett eget sätt från var och en hade hon något karaktäris-
tiskt hon frände igen den på och man var infäst i den
och kunde hjälpa henne utan att göra arbetet, sitt arbete
och den lilla Rums. Te. jagade: "Va lita den som har
Joche och här?" visste man att hon menade B-et i hennes
vara henne, liksom visste hon att man hon jagade: "Va
hela den som ridde på bara rören" Det var nämligen B-et.

14

Gärde gick det för att läsa på detta sätt, men det gick en mör.
med hanteln i Tälman. Det var år 1820. En brudekam i fäthet
kom som lärde sig läsa ur pigan på detta sätt om det gick så
till i husmannskunnan där under stora undervisningar o
var strängt upptaget av sin riktade gänning vet jag inte
men liksom det inte på otroligt på annars skulle på mör
pilot ha betesat på samma arbetet med att läsa sig de ut-
velser på de olika bokstäverna förklarar som med o den här
de hemalla.

Förklaringarna på barnens lydelse införades som över
regt på sin bänken eller i stället på den tidpunkt då man
ansåg dem smottagliga på tillräcklig visning o tuktan.
Ett mycket härt uttryck på detta var jag visst redan uttalat
"Björnen men den e gån så bli den fide fide i skön".
o man ansåg sig säkert handla till barnets bästa som
härnig men en var den obetingade lydelse som en
den skicklig gjord o så de att barnet var tuktat den i förnu-
let: Jag vill inte eller: Jag kan inte, var skaffet inte långt

bröts. Riset där hänger: "Mäster Erik" som parn i det lilla.
"Din vilja din rikta hälla ännu."

Beteende mot och förhållandet till de yngre &
far, mor, morfränder & farfränder som ju var barnens
närmaste kallade de aldrig på Du i äldre tid men väl i
undantagsfall från 1890 talet men det ansågs av de flesta
på passande & respektfullt. I äldre tid var varit mycket
vanligt under 1800 talet till såväl fränderna som de
äldre & de som bröjats med att säga I till sina fränder
gjorde det så länge de kunde oarsin att det som alla
men utbrak. Jag minns jag att jag sade I till mor-
mor men ju & mor till mina fränder men att mina
egna barn sagt Du ^{nu} var jag aldrig förmitt vara märk värdigt
Gifta kvinnor inom gammal- & bekantshaps kretsar kalla
de barnen på innan fruteterna blev allmän på ihop efter-
följt av hela mannsnamn. T. ex. Ulla Per Peters, var man
mens namn långt som T. ex. Anders. Andersson så de man
endast T. ex. Lena Andersson & på att barnen skulle göra så

iakttagelse av föräldrarnas darme red när barnen började på skolan
och kunde till antingen brinna och barn i en rum eller i en
rum som gift kallades för en liten rum för. Skämen nämnde
barnen vid hela namnet även om det var ett dans Andreasson
att låta barnen dra påsmärade ansögs för brist på upp-
präta. Lådana benämningar som fänt i för barn på för-
äldrarnas vännen kom på 1800 talet aldrig ifråga för alla
manga lekarn och heller manna i pappa. Det var en hel del
ansögs det var en brist i en tecken på tillgång när det
började rima insteg i det var inte en hel del fränt
i en rum utan många även yngre tar kosteg dämpa
anser det för något påsmärade. Det var ju också
kommit uppifrån i två barnen helstade både socialt i
geografiskt. En för barn skak var en stäkting i en ja så
mer fast ja mersten som en stäkting var det inte stäk
enst så som fänt tecken att låta barnen kalla en vän
rimma till underen på mersten

Beträffande om hets betydelse var båda ytterst likheterna

brant varandra i så hög grad att jag inte kan uteda ut det i
dessa fästän men visste att det var Tatters fästmen o den
väl balancerade Janne det osmakliga jämt dåps.

På nämnde man fäst den ursden fäst rissade eller på
andra o att med slag o filer i händig ring misskandla
ritt barn o driften ägnade sig o kysste, makte o joku
de med det: o det ja det varit ditt lilla velsignade grupp

Det är det att exempel på den uppfostran kunde vara. Och så -
dant kom visste barnen varken ut eller in de var radda i
på samma gång skenade respekt, skedeldens o äldre folk visa-
de ofta tuden att spanna o ont, ägga med "han o asen"

om de i unga den varit aldrig o i stränge något som varit
på unga fräddes att fösta som en strängt uppfostrade men stötte
på motstånd av fräddarna när de ville källa efter sin barn när de
kom, efter osaker till meningsutbyten mellan de äldre o de yngre.

Om ett barn som föts långt efter sin ryshen o dåps fick
en på förhållande kunde man säga att det var "minns hela dagge"
o för maten o äldre ryshen gjorde jämförelsen o hade varit

18

att första närliggande betydelse jag kan spåra varit öfver-
till flera sådana fall där man bodade i talade barnspråk med
sådana barn i goda luft upp i dem just miljön var ofrånkomlig.

Allt hvar i sina respektive områden fick en viss lön för sig så
snart det kunde gå i volubliga hem. o jag tycker mig finna
att Fendens ca lutan att att det på ulla röst tiden efter att att bli
någon vändigt att mörkare luras att noga o bär i Ta i hand när de
fick något att ta i hand. Det händes just nu att en liten 1/2 år flicka
helt spontant går från den ene till den andre en lönst folk där hon
är gäst i Ta i hand i nger i stället för att antingen inte ta i hand eller
någon bak ryggas på den som skulle ha ta i hand något som ja från
1900 talats bröjan varit brukligt för både stora i små barn de där
inte var små, det var brudeköt o gammaldags för barn att Ta i hand.
Hanske är det också för det varken röst man för små barn Ta i
hand o nger resp. bager, jag vet inte hur exakt det varit närmare
att jag gått att dröja.

Underhållsande ton jag inte varit populär då det innebär
underdårighet mot lunkar o ur tiggare mot girare av

allmänna, samt av Taktare när de beträde Tidsamlet. Jag vill
dock inte fristiga prästerna i äldre tidens stränga konung-
uppfattningar av barnen. Jag vill de borde förstås av barnen lika
vett som att de skulle pyssla viset, ja, jag tror att det varit just jag
inte såhelt som minnes att man nämner det. Att vara barnen kunde
att visa antyget o under dämning till vårt konung. Präst är ju i jätt-
fullt i en tid då respekten för konung o ståndspersoner var så
stör att det kette från 1850-60-talet att "mammorna gick till barn
unga armen när de skulle morda prästen." För barnens de
kunde allmän vördnad o respekt för de vuxna. Till god uppfat-
tan riksa att barnen skulle källa sig tygta i en vägen när
de vuxna pratade o från brödet man någon björas för något
o inte röks för något med från efteråt man med att tala ta
emot om man rachte den något alltså när de var med vid
brödet, även i vardagslag, låte de äldre ta för sig först.
Det var ju i hemmet de skulle lära sig folkharkick. Skade de
inte lärt sig det gick ju prästerna skänker för den när de
så tidigt kom ut bland folk, för att de inte skulle glömmas bort

fr maten måste de göra det som i hemmet. "På yr barn i by som
hemma lant". Därför måste både husmors- och brudekam lita
sig certigligt o att hålla sig på sin plats just så lite olika
anledning. Öfver vårdning på morgonen minns jag inte
jag varit om mer godnattkyss på bröstet lunde utmin-
stone till mitt barnslomska, just jag vet många från
den tidens husmorskam där barnen var; öfver uten både
godnattkyss i aftonen.

Förbud och berättelser.

Att känna någon person med något lyte, kalte, vinda
i smärta spasma o. d. var spänningen förbudt; redut-
tiga hem vilken social ställning de hade. Då blev man
s. d. o det var jag att även de äldre påstod på då den var-
ning man fick hem med djupare allvar i tonen om man
man fick samma varning var man utan förbild eller mot-
spiegel eller förberetta vinda och grimerade de eller drog i
nunnan, man tydde väl även de därför att som ländes
arg man kunde på sig att det då endast var speanshöst.

På hände jag det nästan öfverallt denna afskildhet på dessa
likalydande varningar. Många äldre tälte inte hns barn
vissla i skrämda dem då för ~~tyg~~ just med den orde: De kallas
på komna med visluden.

Phob., familtj o kalas var värmande leken även om icke
barnen som jag gammarnas barn gjorde i mitt hem när jag
var liten drog ihop stolarna i en ring mitt på stuggolvet
i bredde skynken som väggar o så brödde med dock barn o
de verkliga minsta o väntade saker där i minsta barn
o lättsam barn o kastade i kalas. Ja, kunde det komma ut från
i ett hem gjorda vi en tuling av trasor o plogg o imiterade
som detta efter 5-6 åringars begrepp. Men såhär man imi-
terade en begravninng på lekanade såhär blev man sakert as-
bruten i leken, då det dels var på makabert o dels nog
as de äldre rätt att reagera inte vidade något gott
Di blev leken bortrivillad men när man begravnade en död
fågel eller annat smådjur o lade blommor på kullen
minns jag aldrig man blev asbruten, det var ju inte lättsam le.

Räckte man ut tungan lulle dei: "Dra in tungan eller brymmer
brägar i skiden på na!" Borede man i västfär: "Kom brägar
ö kicke muse Tippen." Tackade man någon med tungan med
man att brägar brände: "Purr amm, purr amm!" Spelade man på
sig skrek kom: "Börke bringja, börke bringja." Får jo inte
kemma. di esar lusen är melli "sades och så" i när man vid "kom-
mungen" med lusa bomen eller vid luskande med jägarne luf-
tade en vild lusa lulle dei: "Hittar ja en vild lusa på di ti mätte
är si den du rante i är." Det fanns en träs att alla friska barn
kunde lusa. Jag kunde i förskola aldrig lusa i luset. Kunde
någon så generad att jag kunnat den en när en mörte (mors vagn) på
när kom kom på besök utom vidare bröjde laska mig ö på mors
förklaring till min genast var att jag inte visste vad lusa var
endast merode: "Alla guller lusa lusa, härad om di e duktig"
o fortsatte till luskande jägarer, jag var då endast 4-5 år
men minns det än. Kunde man jäso trättat sig eller sade sig
ha gjort det på att klippa i från lulle dei när man sett fin-
ga, men de var också väldigt me rypers fingra (i inte alla)

Edlar var nog de flesta som instinktivt rädda för, det
fanns nog inlet som inte någon gång kommit för när
stegans sättning i: De bräms! "en oftast var för att även mycket
små barn skulle segra i rätt inställning även för sådana för-
bjudna saker som jag hade med eld i värmen att göra.

Brannen var också i högsta grad farlig för barnen då den i
regel var öppen med eld utan lucka eller ett litet branskar utan
luck, så i min egen barndom där så sådana brann fanns på var
gård i vid varje hus. Alla barn som var så nära att de förstod
att fatta något var rädda för brännpessan som bestreds som
en svart kringling eller något vidunder som ibland kommit utifrån
uppgått över branskarsten för att se efter om barn fanns
i närheten i den där den var till i djupet. Detta bestred
vid bekant mycket noggrant för att fatta var och en brann i
brannen, var det någon som ändå inte var nog rädd för
den för brannen varligen var så tyst den resolut i under
över brannhället för att den själv skulle på se brannpessan
o nog hon eller han den så tydligt att det fästade i minnet

24

öfverklentade sig till de andra barnen i kjeppstämman där.
 I mitt hem var just brinnkessan det enda rökstäm-
 met, men för henne var jag så rädd att jag aldrig gick nära
 någon brunn. Jag minns att när jag var nio år och hon
 gick för första gången till brunn och att jag varnade andra barn för vår
 brinnkessa. Där om det är en verklig fara som hotade.

Att man redan i ett omotiverat skede barnen med "buseman-
 nen" som skulle komma i ta dem alla som levade där de inte fick
 vara, gäsen på loften o.d. för man väntar på att de ska
 plöja på stora tidens uppgifter. Jag minns på min barndom
 barn som var så rädda för "busemannen" att inte på något
 sätt vågade gå ensamma in i ett annat rum när det
 var skummet eller gå ut i närheten av en av de stora städerna
 där de plöjde det som en skräck och skrämde dem så att
 även idag de bryter upp. En liten söng pojke från skolan
 och fortbilden upp. En liten flicka 1915-20 hade med sig en skrä-
 relapp. En liten flicka från skolan, hon var rädd för något
 som hon kallade "Molkefä" och när man försökte gå till skolan

Att prickas i en chalkopie såg ut såde kan man: "de e en gammal
djup med nebbas ö bän". Någon stannar kan ju inte något i bar-
nens begrepp kan i lunds bygg den i äldre tid i det en ju inte
stannar den lille stads pojken menade kullen.

Platttilldelning i hemmet

Pmabarnen ligo i vaggan så länge de små nog kunde stå
till redan i vagnen i soffan den barnen var många över tre
i samma bädd eller i ke-förho. Endast tre barn hade mi
bädd i den oeldade kammarer-bästman den i stens-höhet
Det minsta lög kan modern den förälderna. Dessa kunde
och ligo i en vagn i den var en lille kan sig när bar-
nen kan stå i vagnen kan de stå att det kunde ta sig en
en liten kan eller ryttan. Likgiltigt vilket kan den lille var en
men det fick läst var en flicka den anfördes att. Någon
beständ i skillevad på barnen skulle när det gällde att
lägga samman små barn i gemensam bädd kan jag inte
iakttaga utan mera en stund i en mindre. Den länge små-
barnen fick ligo kan modern berödda på kan var antyder.

förhållande som barnflickor (äldre 15-26 år) fick när man
 till späd barn sig uppfattade som sängkamrat sedan de där
 var redan någon månad gammalt, då på att modern var
 så sällan ut och ut som brukade för att ligga ihop barnet
 och låta de mera på den framman flickan för natten än på
 sig själv, man hade så att säga upp på natten och barnet
 ut till modern där man låg i mahogny genom samma säng
 när det skulle ha brödet då på hade man också sin säng i
 samma rum som husbondet folket. Hvarst och till under tiden.
 Vid matbuden hade modern minsta barnet på knä, i gä-
 larna ibland en pige, de andra måbarerna fick äldre
 systern hjälpa, i gärdarna barnflickor. Borden i de kvin-
 niga tjänarna och vaktpojken stode till bords de kvinnliga
 husvärdinnor med sin man framför stambrän. Endast om man
 hade till till barn i huset fick en pige sitta. De barn som inte
 räckte upp kunde stå på en pall. Den som hade den minsta
 på knä hade också lite uppgett att mata honom vanligt
 var att man trögade maten åt barnet i orusom valde.

Ensom tog ut tuggan i stapp och den barnets mun var för-
brunnad så svårt att jag näst o jämt minns det 1890 talet.
Där barnen fick leka i intet lekhus ansågs för dyrt, jag
kommer mig på 1850-80 talet bröts det så att de inte var i
vägen för värtal o spinnrock o vindrock och arbetande
krämpfolk men så att dessa kunde ha uppsikt över dem.
Måhända var också sång som luddocks släto för med
Tricket utan veck o lyften var absolut förbjudet att leka
i eller på något sätt oroa i ordentliga hem, det var
mestom en helgad plats. Y alla hem var det också strängt
förbjudet att sitta i ryggen eller ratta den i gång när
inte barnet låg i den. Gjorde någon barn eller vuxen det
kunde man dem sig mycket illa tillvida, då det varit en
allmän tan att man därmed vaggade ut barnet o att vaggan
man inte skulle bli tom, många trodde så även i min ung-
dom att barnen inte fick befatta sig med spinnrocken
berodde nog mest på det att det vållade församling
i stället när de fick höra att göra genom jipen.

Någon Träffas bänk i jall hemde bamen iakta om ena
en Träffas eller liten docka med målat glasnat
puss lin lussad, sedana urrod fanns i handlen sedan
på 1850 Talet, ströck på en lusselstöt till valmt. i sålpa
na fanns beverack i finner husske en o kam och i luffas i jall
Så som cudast came fantasier kunde skapa något av mi-
gick och i fön om me i lussakerna o i oft de kända
i min saken beede de i th luss eller iugn lada, om min.
Jag minns th luss med 15 bann dars 10 minudringa
mellan 14 o 1/2 in det alla om 3 äringarna om på sig
ville reda på min lussaker i blockplogg o muplock
de hade undan på undan samt darna på bryna undan
jag som inte hade några uppm till på givet ut om
shulle källa reda på mitt

Klädskåp

Och på ena luss kan jag se att jag nog gått till på luss
i varen i jone på givet ut o delvis bevid det efter på givet
se den dars o även beskrivit lussalldens kläder o även näst

30

[illegible]

stn vid vadmals hjäl med hela vuden blev det en hel del m
 Men så kommansbarnen kom ut som vaktpojkar i barnträn
 utgjordes deras första lin ut först i en omgång kläder efter
 de första ut nytt tyg i ryddade direkt för odelstrände. Olof
 Rasmussen och bestyrningarna ut vaktpojken blev stämmer
 precis med vad jag varit berättad i jag vill undast till-
 lägga att de gå hyerna ande till in på 1890 talet räcker
 nästan till utklarna i om raka med den tröjan hade stn
 beordrat ut sedan från tröjan var för liten, först tröja
 i med för första ännu endast några utstake gång på tok för
 stn yttre sålken lagom, den ryddades utan rätttagning på
 en stämning det var inte så många. Att en liten kommanspojke
 när han skulle ut i tjäna i skulle utstas som först med
 byxor i tröja fick detta nytt ut ett vadmals shorts - kjöl
 till jag blev för genom min som som berättade att som
 när som som jag, under matmoderna rejser vid de med-
 ciniska orden: skedur 1880, hade ansvaret för vaskhållet
 i gårderna där som tjäna de tyckte rydd om vaktpojken

o gick till hemmet med rummiddagsmat o de såg att hem-
met sänder sina byxor som var sydda av rådomst material
al som först stitits ut som kjeat o var stent som stitit på
Hem fick en påminnelse om att hem lyft ibland dem so är där
då "prjken" berättade för far att hem lyft just dem i skjutban
hem hade glömt kändelsen mer hem minnes den o att hem
varit på med hemmet, det var såklart värt för en liten lördag
att ligga ute ofta väntas båtgländ o vakt djuren.

Bumplogger kunde vara så blomriga o styra att de kunde
bli för sig själva mer på samma gång ihop o de förstas:
hög glad barnens vrede för mig o de såg mycket påkläda
att men inte mig inte kroppen utan lyfte de på kläda
men var kroppen nästan ändå upp till ankarna o ing
mer fel o trödde ut till parvel var en flicka kunde hem
mycket visig mig för man med o lyfte på kjolen o såg:
"Ja e en påg" o visa sig för sager.

Spale man tala om färg material, milt o knäppning
som utmaning o så nämna varieteterna för man

för almsig var det nog inte så länge tillbak i tiden än
 till 1870-80 Talet så sådant inte som ifråga när byskrid-
 daren sydde bamploggen för hand med samma spinnen tråd
 eller bomull i kummet yttre mörte ihop den material
 inbjöd job hellre inte till några utvärningar i modevåg.
 Jag vet dock att plämning var utdär i min barndom
 på 1850 Talet knäpptes i ryggen med en lång rad knappar
 och knäpptes de också i min barndom på 1890 Talet i
 flickorna; båda generationerna på dessa knäppar.
 Redare, packare, Kejsare, käng osv, knappar av stål
 och lack och metall. Men i min barndom följdes i många män
 modet men om det var tjockt kumväst väcken eller finare
 brytning syddes det ofta samma mönster med synliga
 vånar i garnningen ståt eller typig borkärna i två delar
 för borkärna eller puffärna, den puff utmål i borkärnan
 eller liten puff med synligt garnning vid axeln eller vid
 puffens nedre kant, de äldre modet gick igen på barmen
 tom. på 1 aringens, livet kunde vara kort eller långt om

det varierade så mycket än en synked till vid midjan
 än långt nedanför. Klänningen kunde dock också vara hel
 öslut rak rums med någon utsläppning utöver som
 gjordes den till kropp och ärmlinor, och en gammal gammal moden
 jag kom i min äga förtyglade som visa den till gamla
 barnen tog sig ut. Pojkarnas dräkter från sjöman och marins
 bestyckernas tid med blusar och halter med mönstrade band
 garneringar var utifrån utifrån på 1820-talet liksom vakt-
 pojkenas tröja och byxor jag också beskrivit och om de
 var av något bättre kvalitet och gjordes någon lund för mitt.
 För märken på 1-2 är om det inga närmare skill-
 nader i färg och mönster det skiljer sig på den varit om det varit
 mera hemtning som uttryckning i pojkarnas och synkade
 garneringar på flickorna. På 1880-talet kunde bruket och
 beklagat deras gjort att barnen från särskilda sommar-
 kläder vilket inte förklarar sig. På den jag kan se att
 av en klänning som varit min mors. Den är från 1882-83
 gjord av tyget som uttryck, gulaktigt med svart mönster
 orad

sand, sydd som en skjortärm med hel linning. Den var
 knytt till en blänning med skummet ^{med}; syns med kjöldel
 o knäppning bak. Ett förkläde som också varit min mans
 i från samma år ha vi också. Det är av vitt något mörkast br
 ulltyg med små röda blommönster, rhodda, kjöldelen öppen bak
 till ~~ett~~ med vitt kantat och med vita eldstycken ohet knäpp
 bak med små knäppar, utom ärm. Det har varit varit mycket
 "sött" men att det lämpat sig för en pojke var man som varit för
 att tänka sig, men sedan villnad som senare gjordes inte då
 o för ~~intet~~ heller just nu det var alltså gått fram o tillbaka i detta
 fel. Det var en mycket vanlig typ av förkläden för nästan alla
 ut men stämte utdast för flickan. Då blev det mer smärre och
 med på pojke- o flickplogg. Bortan o byen för pojken i blänningar
 för flickorna så fort de varit sig själv o fastän pojken var bred för
 förkläden ändå till de skulle bröja skolan så var de av helt annan
 storle o det skulle nästan vara en gärd o nedsett och också
 för pojken o vändighet som man ville "tosa-blå" eller "tosa-förklä"
 på honom, hans förkläde skulle vara helt o slätt med mönster

lagda i knä på ryggen & knäppte där, hela friblödet knutat runt
om med remmar i arrikande färg eller med skia av tyget om det var
randigt.

I de enkla hemmen där ingen särskild lång västplanning kom
i fråga användes förstå (i regel av den typ jag här som beskriver)
fast i äldre tid av annat material) klämmningar så länge den var
sträng och man såg den till nycksträngs pluggen, men när
man med den "roar & list" mantel, lunda & klappad de som
dog plagg var väntat jämte rikliga kläder allt längre stund på dagen.
En blöja kunde man dock hålla om väntat under kläderna så
länge det inte var pålitligt att det trots allt de många byten
frukom när man bröjades med ridarna efter rekultiveringen i inkörs-
ben ströpsades en blöja i dessa. Man var mycket noggrann med att
lätta en ren för blöja följa med när någon prämmande skulle
ha väntat i knä eller annars uppe med det, det var ju oer-
hört om den prämmande skulle gå med en västplanning fast
kände det en ridare olycksbändigt. Ligger det i regel inte
så kallt då det inte var så oräkligt.

Flak lapper kom och så till i övergången från det egentliga spådbarn-
stadiet, dels en praktiskt skäl så barnet sagade i runda mun
i dels som ungdom och en lekklapp i en tom blomma, enare stannat
färdigt gjordes till barn presentabelt på framman och i lekklappen.
"Di lars" var så gammal med lund och en nytt till barnen fick en
rädsla på när de skulle fotograferas, jag kan rädsla för att på
barnen av 1901 talen i drömmar. När spådbarn mörkna blev
på små ersattes de under barnen andra än av stämme av liknande
mascelle upfingade eller konstruerade, och lars på pojkar i flera utbygg-
da på flickor. Tendensen var att braka fanns på teder kan de fästa
med en bred bräda som blev det på en braka. I Todoringsen.
Under blåsde utspändes av: Skjorta, tröja, rydd av dubbel-
tyg, spådbarns så länge som en stor ryg, redan annan rydd
den rickad med i rydd kruskärn, linstycke rytt, "ongekblacha"
underbjöl med vidhängande linstycke rydd av stödigt ylle-
tyg i äldre tid vid med (mörkt) enare till rekelstiftet verkar
då i enare även rickat av ullgarn. Man kunde ha både
linstycke i ongekblacha men också under en linstycke. Så

Länge man hade klänning och så i sin pojkar (1800-talet) och så
under bläderna liksom i äron och hade "hårda". Någon bestämd skillnad
i vinter i sommar var inte märkt på dessa plagg, det var endast
överslagget, klänningen = kjolen som var olika i tvinnstörne efter
1880 då bomullstyg blev allmänt, men dock redan på 1840-talet
fäst jag inte till några bomulls plagg på barn från denna tid.
Ett påtagligt faktum är att man var ytterst rädd för att barn
skulle pyro i skyddade dem för kyla så att de blev så på-
kyttade att knäppt kunde vara sig i just där för förs, men de
tålde också detta i vänta upp till duktigt folk, fleste fall.
När det behöffande kunde ha en pigas bad man enast
när som är spjäl barnstyg, märker jag att jag är fullständigt
okunnig när det gäller tiden 1850-1880 där för jag tän-
ka den obestyrad ty att man bröt ett blöde på barnet var
väl endast i bröst på armar eller tillfälligt. Pedern blev det
stickedet när man liknade sina dagars våldadalsmors på
pojkar, sandiga när man med en rund gambale övade i övning
och snart att viha upp, dämpade pigor, grått-brunt, grått-blått- vitt
n. fl.

Blev det för mycket jäg i vandring: måste vänt kunde en jagg på 1890-
 Tallet räkna att vi behövt för "Pichelrandig" ett åkrarm som för en del
 är en bekräftning på dessa mossen som man tid var den skämmen
 som för jaggarna. Vid samma tid, 1880-90 Tallet, hade picherna
 betydligt brustit och de, på ett, flät, gjut infärgade men
 i alla nyansen av dessa färger, dock aldrig de ljusaste. Dessa
 betydligt hade en moss del med gum bollar i olika färger som
 till. Jämnas där den var betydligt så den står en anstikt 5
 så långa ändas som lades om halva i brist till så ändarna
 med rina bollar kuggade nedåt byggen eller fram eller i fram i
 en bak (varierade). För samma tid picherna hade, för de alla
 nämnda varierade braket av byggnader. Helt för sommaren
 under 1886 något jag vet bestämt där för att det: mitt hem
 fanns en sådan bänkhall från denna tid som bröts till en liten
 flöden som dog 10 månader gammal 1888. Den hade såhelt
 varit användbar till barnets 2 års ålder. Det var en utrik
 skakad av koprt. Typ med ljus sand yttre på brädet. Ljust
 färd (rynkad) samt bradgarvning i färg (kasta och i vägen till (blomma)
 minnet när i detta ~~brädet~~ använde.

Samtidigt med blånvingen fick också ~~gamla~~ stummen i Sker,
(och den innan den kunde gå, ar tyg rydde om markerna). Stum-
men var ar kumpummet utgåm i stn ut rehet ut i de om-
kopin ar de äldre i när manna på 1880-90 talet med stummen
med röde eller gredeline ränder på gå stummen fick också prjka-
na tom. Och första på stummen med ränder. Vi kom från en par
barnstummen som varit min mams första par de är från 1882 i den
saknas inte en tung bida. Gamlet har nog varit fint spumet ar
kummet i kanske präfaleet fint på den tiden men de präfalea nu
i ringsta god möjliga. Gamlet i botten ar naturfärgat ar blandad
vatt i ut ut i de ar den ränder i minst lustig ring i röt som gn-
det lula ännu bestående. Feick stummen var lika utme fä-
gen de var utfärgat baktika, på arilja färgerna tid 1870-80 talet
säkert i ridare mynner de jag minns att ridet utgåm var
allstades präkmanade i min barndom såväl som enkelt så-
gam som Arimut stummen i kummen. Och de ännu si-
dana stummen. Varken barn eller kummen röde längre
är de bit nedan på baks.

De frösta Mennan fick bannet när det skulle tröja gå i de ryddas
as de och makare när brukade anlita. Jag vill inte försöka
beskriva dessa men Jan berättar till den udda och som jag
skänkt till Nordiska Museet i samband med andra spådbarns plog
Den blev tillkört en par som ryttas till 1886 eller 87 i en prishets
as den andra blev jag undant rulan från de den kammat i priden
Det är en kind rak svart och med en öra vinter i liten knapp
as töder. Ganska friskt vid 3-4 års ålder fick så bannet tröskas
tillverkade av stens tröskas män.

Stumparna tröskas inte uppe as något så länge bannet var
löst, de var bannet som de var, så bannet an de aningen blev
där de var eller helt glad as, vanligtvis så de bannet undant be-
tröskas grunda och bannet mot det under från alla pröskas skulle
grunda as somas dessa blev att tröskas igen, det blev ett ideligt ja-
dergande. Förne blev hade liksom de verna bannet blev liksom
de som stumparna medanför bannet där bannet blev - stor
undant från undant blev allt mer märkt med en djup från
i kullet och där stumparna och så vidare fick in i utgången

Efter denna beskrifning af 1-6 åringens kläddräkt kom
man nog se på sig en bäl "pörlad" i mot byla i vind vänt
skyddad flicha eller jorike ofta visat vilket den som skedd
bedrog, de ofoljessamma kläderna i äldre tid som var på stela
och avslutade barnkrupper stodo ut från denna i som inga byen från
kom var de nästan under på andra ned på en i upp på i bröstet
i som det undantogs var kan förstås som den barnet varit klädd
i i byströmmen i tid jag väl minns si kan jag också sett si
denna barn byströmmen upp i hela krupper blottas då kläderna följde
med upp i det vid den hälla årtiden.

För allmogebarn i holländerna vet jag från tiden från 1880-
talet intet annat yttre utseende än en i trekant vikt och hal
som lades krossvis och bröstet i bröst bak ibland upp över
unnsidet ibland om halan bara. Sedan i i min egen barn-
domstid på 1890-talet fick man en som mer äldre, klappa på
avrig ridan släkt frossode doppelkrupper omrydd till krupper
alla och, förgäves i egen äminnesdöda de man i följg
kunde stå på sig själv. För sin i sommar fick jag dock en klipp

jag minns både en kappa som Axelbjörgs halsduk bens av ljusst
gulgrå melerat tyg från tiden 1894-96.

De yngre kvinnans barn hade naturligtvis de gamla ploggs
enbart av nytt material, färdigknäpt eller nytt av den sammans-
atta man anlätte. Denna tydde också minna omsyddes kappa
men de nya kappans färdiga. I slutet 1890-talet delvis däröver
tyddes det mesta av barnens ploggs, de senaste åren av skrid-
daren när barn var till gälds då man bara tydde kvinnans
ploggs. Övergången från skriddare till sammansatta var mycket
successrikt vid övergången från äldre till yngre generationer under.
Tiden 1860-80 i den här också barnploggs ingår i detta.

Utläppploggs på 1880-90-talet prägnade liksom blåningsma-
till nytt material om de var var, när kvinnans Tee hade
för barnarna i stora slag eller Axelbjörgs på sina gulgrå vä-
s som mer kappa på 1890-talet var det så också på barnkapporna
på 5-6 åringars material var det samma.

Flickornas här kvinnans och under friskhet åldern slätt i flata
i flata eller "pink" i halsen när det blev långt utg. dött.

Skärklippning brukades en kort period på 1890-talet. Lugg och
mogat som just då var modet även för ungdomen gynnade kvin-
nan som ville följa modet. Både tvärklippning fram ö bak i
skärklippning var brukat för pojkar det före och ända då
när man ju också var tvärklippat i nacken. Pojkar med lockar
från och mest bland n.k. lätta folk, där en pojke är folket
med långt hår lättnad komme att bli kallad för "Tosa-våg".
När det gäller de tjocka ploggen är vadmal eller varken i äran
finare är tvärklippning för man och utgå ifrån att de eldliga
tvättades utom när de tvättas alla uppmaningar att att klämma
frigade bli raktiga. I längre kunde tjäna en "kers-klän"
blev de först ronds kläder i saden ronds kläder i så er-
sätter de ronden för ronden med andra till tvätt, det var den
vanliga gången in i min barndomstid och det var också
någon kersklän som allskärning och något förklode man
sich nytt nytt enkelt för ronds bruk. Därpå blev det i kullen
någon skilnad på mids i material och utseende till "kers-fäst"
ronds och ronds plogg. När samma sammanska se sydde

åt både hemskeps- & allmogebarn blev det mera material
 än maten som skilde åt. Pommacklader av Gornult & fisklader
 trätheder stöks & hölls i skick allt efter hushållens och
 ringar inne & ut för reuligheit & detsamma kunde ju variera
 oberoende av vilken klass man tillhörde det finkra och grova
 och husmanskrinner såväl som värdslösa krinner och högre klasser.
 Husmors barn kunde mycket väl vara lappade men hela & ena.
 Den alla friska lättna målbarns dröktar ersattes av mera bestående
 när de fingo en utvättad oberoende om en den en pojke eller
 flicka ^{när} pojke & flicka blänningar om i hushållsklär
 & kunde ^{de} ännu från pojke till flicka i toäit om en den flera
 barn fanns. Det var för reuligheit att gudmodern skänkte barn-
 vet som tillät till dopet blanda friska tiden & husmanskrinner
 fick ofta gårdar där de bitidade med ryssor & spänd kläder
 som gårdens barn lagt av åt sina egna barn.
 Föda och måltidsredor.

Jag har frut kännit att det var olika i olika hem med
 när barnen fick sköta sig själva vid måltiden, i somliga

som redan före 2 års ålder i andra rätten för en vid 5-6 år.
 Till vardags var jag det som vanligtast var barnen åt tillsammans
 med de vuxna. Först fick lära sig brödskick i dessas när-
 skap. Just det fanns fristis också. Men där de må fick sin mat
 på en stol där de utan vidare tillägg fick plocka i sig som de
 kunde. Till brödskick hörde: bita av brödet för rootet, inte
 runda i maten, bli vid sin sida av det gemensamma fatet, inte
 ta rheder för fullt, spela på vägen till rummet, inte rota
 om efter de bästa bitarna, stryka av rheder mot fatets kant
 inte ta mer för sig än det gick att stå upp. Fästa biten var
 "frivelse-biden" att man inte öpp den blev mer inte större
 än man var lättnad det. Man skulle bita maten fästa rummet
 lättnad det också och så fick man komma ihåg att inte grämma ut
 bita av brödet för var gång man bet av rootet så brödskickan följde
 den andra maten åt. Mindre barn använde andra rheder: fick
 stå knäsat åt sig. Cyffel kom ju inte i fråga i enklare all-
 mörgheten före 1900-tallets ingång i vardagslag i äldre tidens
 cyfflar med 3 klän var ju i haller dandade att stoppa i rum-

ö. Växa länga" lättnad det de
 alla var mätta ö. Vuxna
 i sig de var något barn s.
 rids ö. Läse för rader = "br
 om måste stå på en pall för
 mörka, som kanske bränd
 som fanns att läsa men var
 att roat läsa den länga
 i särskilt religiösa hem i
 Foden Yän. ö. så mörkare
 maten. Brödsbrödena följde
 8000 1800-talet igenom de
 den ö. in de läggarna i typ
 Man såde Anna böjdes i
 skräpsten, detta g. under
 att ö. ganska vanligt om
 också barnen Fochu för
 skulle betä sig bland fram

De barn som inte röpte upp vid bruden komde stå på en pale-
de minsta sett i några hui mordens eller en pigas eller en-
pigas ömhet för den tålrik i fick maten. Tuggade om
den var fast skedlig eller oskedlig mat beredd helt på barn
fjätig var var i kunnat i föga. Det fanns hem med ble-
niga o glämniga barn där inte var gott nog medan i den
annat hem barnen sig ut som njöt av kabbarn med mestadels
med tuggor av silk, potatis o grovt bröd samt ätla o käl
o vad annat som kom på bruden, något jag själv sett, själv var
jag nog närmast av det först nämnda klogt, gramman av det
annat.

På kalas fick de barn som komde reda sig själva eller som
hade äldre syskon att hjälpa sig antingen vänta att äta till de
barnen ut till måltiden eller också där plats där för fanns,
per verades de vid särskilt bord allt efter som talarna komde
de äldre bord. Om så barn var de ätit gick omkring o tuckade
så många de kom ut o tog i hand många de barnen på käft o väl-
uppsatt, tuckade inte de alla minsta ättlingarna värdskapet

uppmärksades de därtill eller ledades de från sitt arbete.

Höfde ägg var jag aldrig lärnt vara olämplig mat annat
än på julkdagen i då var de olämplig föda på alla andra vänner
et man ägg då fick man håla - försatt gissel, äldre tiden
skall man dock nämna bannmat, äldre tid på man nämna
mjölk i gryna mat o tuggor av bröd o mjölk med rochen. Kaffe
ansågs säkert inte på skedligt men frukost på sällam blandat
på 1850-80 talet utom blandades med ägg, korv i cister o tillagades
med citron i smörgåsar. Från rehelshuset minns jag en hus-
mor som lär den bannmat både på söndagen o på fredagen
dagen inte med sådana skoldföret som man bestir utom med
vid de jätteskalade "kopp me sup" d. v. s. kaffekoppen kypad
med grovt bröd med något mörk mjölk, (kanske?) riktigt med rochen
på o så kaffe så mycket bröd kunde äta ät sig o så en var
kopp kaffe med rochen omgå den rätta tiden middag eventu-
ellt med en cetera kopp emellan o dessa bann mat medde i stort
väl dröas. Många människor fick också mycket fin god.
Befrånade sprit o bann på jag minns gå tillbaka till 1850-60
talet

ö min mors berättelser om vad hem och under tiden när det
var vid den tiden att vidt ö annan mat sakades i fattiga hem
o. o. Målet år 1860-talet. De behöfde man vidt ut något som gas
mycket dåligt vidt rågsöter inte ut uppfråga. Detta vidt en
mest för hushållens barnen att få mer ö något ut vidt på det
vidt man ej utom de behöfde vidt några klappa vidt skivorna i
bänmvär och ett minc små så gick det mer. Helt bräddade
och så i somtand harnad ut hem och kommes uppen vidt ut
besök i ett fattigt hem blivt bjöd på var sin bit vidt med
en salt villbit på medan husets egna barn endast fick salt
skikt på rita vidt ö de en alla barn i friskställdem. Det
var en allmän sed, nog bottenande i någon för en lycka ö olycka,
att barn som hem in i ett hem skulle ha något ut äta.
På det som jag här nämmt en hade vidt vidt barn så
gär pånått ut i vidt barn som faras mest ö vidt utom i
nåttid här i orten.

Pötsakerne för 1850-70-talet barn bestod nog mest
av någon liten bit kagesocker o möjligtvis en bit bronsrök

efter fanns örens stadsbestånd somat en bärskaps då såvida
 det inte hette vid hemkomsten efter en hel dags väntan att:
 "Högskoningarna stas på den va unga hagn i på" när inte på
 gama rökt till några stas-hagn, barmen hade inte annat
 att göra än att låta tinsten sig med en gnutta bogsöcker, rögt
 min sjöls upplevt flera gånger, o för hade inte en smula på
 något sömnt ut. Något "karamell-tij" visste man på
 knappast av: själv kom halsningarna tid med som brötked
 att barmen var behåll pepperrotter med ring i bakgrun
 till jul att rina barm o ch gjorde guldgettar i jul-
 degen med den var inget rotad deg. som jäs deg. När det
 var kaka, bevarning, brödsf eller barmdeg med påning
 var inget kaka i mängd hade undersöka alltså
 en bagebryck, sparsk kaka o kaktiter bröts i
 en med bestånd sådant med barm till barmen o de var
 det guldgettar fast även guld vinnare i grammas skul
 smaka därefter. På grundas något o kom fram undan på undan
 så i min barmen o ganska långt släpplut.

Utgåen och allmän sjukvård

Den dagliga träffningen av barn i försöksåldern bestod av träffning
av ansikte ö händer när det var en bokstav på pulsat med mors
eller en steno system hjälp, ofta med stina eller mindre verktyg, och
så en grundläggande träffning i samband med enbete av underblåder till
sändagen ö när man skulle bota. Tändarna fick bland många barn
barn såväl som barn de äldre jästora skorta sig själv, men de var nog
i regel strackade från en må först de inte sköttes med borste i creme
Grossa brödkanta utom min ö pålägg som mellan mål om nog-
kägot som tändarna hade gjort av, såsom var ja så gott som
obefintliga, fint köpbröd liksom och barn nog att gå från att
från början felfria tändarna automatiskt tvättas utan hjälp.
Med bär bar det olika, i varje barn bedömlar barnen i bär.
Utan där man tog uttryck och uppgår i i andra barn där de
med dem tjänat ständs personer bedömlar barnen regelbundet
men i andra barn med mer permission kalla ö de var nog
de flesta ansåg man att en fisk kropp själv ö de första gå
att hålla smutsen från sig ja, det fanns och som skulle anses

Ät bad på "vissa ställen" och där uppmärksammade man påhelt också kammaren i
något såg med att tvätta dem sedan på en spöktarns ålder. Det
kom förkommit att uttryck från "Inte badat sedan barnvården
gjorde det" en äldre person som var lindrigt sena. De kvinn
därmed som livet ut tvättade hela sin kropp varje gång de
bytte linne - en gång i veckan som min gamla minnen gjorde
på 1820-talet hade påhelt också i sin ungdom hållen sina
barn rena med tvättning i bad på 1840-50-talet. Till slutet
var det dock red både i bndgårdar och ordentliga kammars
i lundstruckarna att alla fick ett bad och man tvättade på sin
tjänstestid i bndgårdar på 1860-70-talet att de badade
från barnbarnet och barnen med bithäde av varandra i en
betsad pigg och klädesfär tjänarna som bistod varandra.
Att pigorna när de på lördagskvällen tvättade drängarna
en halv och också tvättade ansikten och häls på den lille vaktpoj-
ken som var väl till för givet, då ja även han kunde till huskälle
Barnens här tvättades som en ritet man blötade det eller
kammer när man "kände efter löss med "lusekammar" en

"hemme-kommen, den grova de-kom, "samligt som förut nämndt
 leksm inskändt; härut då man gick och s knödde, daglig
 repst i hem där man ville träffa lösser; och och, helt oförskott
 i hem där man var mera st, där trötade man sig med att lösa i
 härut i unga lösser somman, men stater bar s och de bar på
 de rimpaste hemmen back ofta också korga-löss-blådris
 något utgjorde ett rätt kända för unga och barn emellan när
 de nått skoldagen, de bar på redovisat hem med tillfällen
 i hemmet att unga träffa sig ofta på dessa städer lusaiga unga
 hade barmen för vidare löss med sig hem blev det till ståt
 och och i ordet innan man var säker om att unga löss fanns kvar.
 Vidare löss var en skamfläkt

Phos i huvudet som varit mycket samligt fick inte utläggs-
 nar, den skulle utta; för s unga o jäla stäppa, var man den
 bes det samman, samligt ihopkomme för mer as om. Om hallova
 för maibarn för vet jag, utta mer för inte det för hem då
 man yttest mäs om att de inte skulle spöa eller bristade.
 När ett barn var så gammalt att det "va tade as roper" =

sluppit lindas bröte man fram det så fort det vaknade,
man bröte det en linne vänt utåt från sig i tät det stora
näs bekr, utåtti dimer ommantid i skostomars askkig
den haka tiden vare över en potta som iakades men den
minde och urat. Det blev i ugget fort en vana för barnet att
läta sitt vatten då i från gientigare stimulerat det dante
brödde man - "Tiss, tiss, tiss" liksom man sigäpte pumptunga
på väg med "å-å-å" ett be uppring lulle på bamspråk: "Göra &
ellen: skjutta". Det var på 1800 talet i bamske vare rökse
frebarnit barn som påt vana att liakas fram så inntad
i sitt medvetande att de pndrade att bli fram hållas till
de var så stora att det verkade: brösta gred lögligg lullat
en det var en mindre flicka som bröte fram en skovkon
kunnig unge. Det kunde då bli värt att vända ett barn
vid att sätta sig på lulle vilket var den vanligaste ställning
en då artoade långt ifrån famns överallt ej lullen matthärd
från 1880-90 talet. Någon speciell stol vet jag inte om det
var brösttande i skostomars askkig inntas i vid en

avskräddskäg eller medding eller bak knuten utmärks den
 inte som så slarvig att det blev van det var till. Pojken gick
 i linjen också hjälpt med att stiga rätt när de slutat vilken par
 men det var rättmätigt de inge beger eller kulsonger hade
 knuden i vägen och den för pojken alla flickor, för de försä fria
 & vis äldre i för de yngre aldrig, för 1880-90 talen då
 flickorna & kvinnors kulsonger när de varm insteg var öppna.
 Blev det var hinkigt & brände lukt lades det till smörgar &
 baddades mer i dymma, men det fick en ofta färd in om re-
 kelskiftet då man kom till kassans mottagning med febriga
 skarslösa & difteri patienter & mat vatten fick fullständig
 visning därifrån. Ett mycket var fick några barn mordom & några
 insläng vid smittan kom inte några under 1800 talen & i slutet
 föredde många men på några smittan om bakterier hade
 man inte begrepp utom att tro på lukt naturligt & något
 oordbiktligt att fick det vara i smittan difteri eller skarslösa
 feber så fick alla barna det & alltså fulla i difteri var många
 jag minns från 1890 talen färd där flera barn i samma familj dog.

i såväl bättre brude som enkla husmanskam, ingen skillnad
i detta bemärande.

Den vanligaste i nog ären värdaste sjukdomen bland barnen
var nog dock engelska sjukan, det som förmits i ändligt må-
ga som märkts på livet ut den gonn att kroppen blivit tunn
eller mindre invärdad med från hjälpsamhet i trögt förståen
o d: skuldror till helt kroppsligt rygggrad med mycket o full-
ständigt medviden o kroppsligt kropp med medviden a lem-
mar, mycket vanligare sja för än nu Engelska sjuken
Tredde nog dock kända kända i jag också u dsktm som sjuka
pade sig vara ofrämiga därtill, det fördrade andra mätte
o man fick så vände sig till sidan som brukade andra mätte
i sidan fanns många. De kända kända "skrover" när kända
vände sig till det väte engla vingar = skuldrorna för att
framträdde om malt eller när kända inte ville äta eller
stamma de, väcker o de kända med sina mysliska salom
o munde eller vätjäsar m skuldror bides fast eller också
mätte de tillam som stammet: sätten med ett mite på röst

När det blev något ut för någon lundvig olycksbändelse hette
det: "Kom hit ska jag blanda på de så går de i katten riva".
På blanda man på det i matade ibland gteentigare liksom minja
om hatten som kan på det övrigt det enda så barmets intresse
huru att riktas åt armat både i så var den modan gränd.
Ljato minna jag liksom det var när jag i 3 års åldern rumlade raka
i minn sakt i bröstet den vid spinnrocken som som då kunde
saga till mig när jag ville ha hjälp: "Kom hit ska jag hjälpa
dig." att jag kunde se mig i gå fram till henne i lägga
mig ner för att hon skulle hjälpa mig upp, men jag var
nag genast bortskänd, något som visst inte kunde till över-
lignheten då, så stränge man var i er och som så oförklarade kunde
man vara för barmen i andra, uttrötta, mörta. Ljato att vara
för en lagaten kunde det förstås med: "Du kan din lämplig
för vänta tiden spara." eller helt enkelt: "Skit i det!"
Lek och leksaker.

* Om leken med mörkare med larmen i vinn från 1800-talet
som jag skrivit i även återgått i ena ramsen som jag
59. * by den mest insatta förteckningen av skillingtyckens barmen.

hitt dem i min barndom och minnet de finnes i arkivet
i en särskild uppsats om samman och vänner. De minsta barnens
lekar på egen hand kom inte bestående, de kom mig varit
ihop i alla tider, de skapades väl av tillfälligt lust, det var
väl för som nu de alla saknade ting som ingen annan sig
något i som kunde vara i förhållande till dem och verkliga
lekar. Sedan blev det ju mest drottning i trädgårdar = de drott
av egen tillräckning lätas barn, för förhållanden det i väster
helst lätas trädgård för pojkar, en stor del på som fick min
till tyglar. Om pojkar intresserade sig för drottning och omvänt
ansåg det värdet för gänget i de tillfällen att de vid var sitt
De små drottning med glas och brakt prinsen kommed till
jag att jag redan nämnet, på 1890-talet fick de bräta de-
barnna utom kommeder ut med prinsen, ögon av glas till
en brygga dock fäste samman dem med bräda till en tyg, den
sydde man själv, blidenas liksom. De små nämnde små
dock kommederna fanns redan på 1860-talet och drog långt för
i hande avas i flera generationer och inte olyckor och framme

så den lille brøstdele blev smældet, og den var næ-
st afbrændt, lilet som den var i den varme luft, i jorden
iblandt, altsåmme liksom deede i rødt med rødt svarte i pro-
sinet mælde den. Men, en Tuling gjord at Turen i gamle
knap plog, og barmen var den at den nogen videre liksom med
denne kunde med barmens fantasi til kjæde den hvide
i mest en hvide, og for den kunde man sige en virkelig for den
liksom en Tuling stiel for en barmens pøjke blev mest liksom
den som de rødt for en gammel, ja jeg minns for en rødt
skifte en liden pøjke som rødt en en liden rød og skøn
tride pilgræne - boller, som den barmen barm på som
Tjæder og Tjæder, som det var en virkelig hvidt og den, den barm
den til dæmme og vakkede i hvidt en liden det barm med
den den de barmen, barm den den i liden i bestemt ordning
og den den ^{for den} og Tjæder af den for den virkelig djerne i gamle
den var i elden 3-5 år. En liden pøjke i samme elden men
den den barm den barm liksom den som den den, den barm
den fæstet sig vid en Tuling stiel, med en brude barm, og den

ACC. N:R M. 43331:62.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

62

man kan det måste man gå i kammarer och i beklaga den
"dölle Felen" som kan med mysen tröt i beklagande min
previsade i hock förmodat, kätterskullt vändade, man blir
i juhörtursten med tiden.

Någon bröts kunde hjälpinna med bärbar på prömda
den med en hos mans faders känd till stater när kan stas
ma ändas med och så gjord ett hock mitt i detta sudda
så att där blev något som pinna och kan och så stas ar
lite på underviden så de inte skulle rönt. Också gjorda
me mitt i boken gjord den olika bärbara och gas den
individualitet i barmens ögon. Liket mycket gamla och billiga
leksaker som mer än mycket annat hade barmen då de först
fick vara med och den bärbara panna och redan lite fantasier
ge dem till det var också en kontakt på lekplan mellan
pojkar och flickor, och mer så en jätte eller rummen
hjälp till som färdig och med dess drömmar. På marken
måste man mest ofta vid i lagomast mark och gäver åt
barmen är de leksaker som den alltid varit till för andra.

o det var en tryn så länge det var nytt de bästa lek-
kerna men vanligtast var att komma ganska snart att före-
drag de gamla i öfvergått till dessa ofta uttryck och som släp-
att de kunde att de försummat den något jag yttar minna, pröfva
med "pils bollingar" ville t ex. dessa nästan bättre än mina
fina utskennelsestäm as till tillvarende av bildhuggaren på
Borde för dessa var fullt naturliga besvär av trästen
Om ortens lekars tillvarende o - handlare i deras alster
kan jag mycket skrift och särskild uppmärksamhet.

Bilden, säger o visst. Bilden tycker ofta med dessa kunniga
i alfabetet kan varit mycket enkla i dels köpts på
men kunde dels av hring vande ende från handlare o
handlaren, från min barn dom minns jag särskild en bild
"Baskerman" som kom med bager med bröd som på
armen o sin kaffe kittel som kom sitta på o vände i kassa
där kom gjorda besök som kom vände sig kaffemuggen
o så en man som jag den mest tycker mig minnas man
hållde den kors-karade, kanske blanda jag ibland se jag

personer från den tiden då jag vidst 3-5 år då. När de
kom klockade de upp rätt lagor av stycke = kort med bilden
med texten i bilden bilda runt under måsaken i kammaren
på stugbrädet o alltid var det något de fick arbeta, det är
dessa jag minns bäst. På era det åtminstone från 1860-70
Tales i till 1890 Tales då dessa hängvandrare handlande gick
ut tiden. Vi kan här se på de sidorna bildaboken
från min mams barnrum på 1880 Tales mitt i sjätte år
jag haft flera sidor mer de än i alla mer. Fast olika priset.
Tidde de alla en viss likhet o var nog av topki utspning
då mycket ibland kunde tyda därpå. De var som jag återgi-
et i den nämnda uppsatzen berättade sig nog från sidan
i skillingtyck då jag bland gamla sidor från i mitt
rum från före hälften av 1800 Tales funnit sidor som
dels är lika den som man kunde dels mer eller mindre
avvikande mer dock att samma igen vid jämförelse. Det
präglade om de gjort mera sängbarn än skillingtyck från
före hälften av 1800 Tales, som till exempel säng-rummet som

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

64

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

65

är, då fick
- jag gick
en timme
min Lena.
var den samma
inter om i
var så inställd
ratten i i
de ögde på-
e ned i ing-
då såg de
et fanns på
is skivtrinn
munnlig tr-
en något på sig
verkade de på
de på lund

straffande hand i allmänhet, för barns glädje visa hemmen,
där man närmast uppförde till en för barnen inhemliga absolut
lydnad för föräldrarna & fruktan för Gud som straffade allt
som kunde vara rätt dämpande även om visa glädje & leka
nem som såg med välskap till den som var fullständigt
underdänig & inte visade någon egen vilja, den skyddade
englarna & de som till himmelen fick de betä i hem där man
sammare lufade ut en lysan syn på barn & tillvaro. I de mure
djupre förklarar det mera med att det var den rade de lydde
si mest det om något som inte var absolut för föräldrarna
ville & att barn tog dem om de inte var mätta. Där fruktan &
undervisning i hemmet ej endast berörde straff utan också beti-
ning kunde lägga grunden till en barns för som ville tro
att & en i föraktning på barnen att att föräldrarna &
skapa förtryck mellan de yngre & de gamla men där den
många fruktan i de arda hemmen ofta välde att
barnen när de väl sluppit ut tog ibland igen & inte
mer kunde komma samhörighet med hemmet.

ACC. N:R M. 13331:67.

Budstimer i eftermiddag. Fader Vår i några psalmer i min
läsning lärde barnen i förskola åldern i de första leken
(den föräldern var läskenning) antingen de sedan barn
att gå i skola eller ej. Fanns några äldre lärde den den
utvecklade, var katekes, i den var läskenning att läsa i en annan
redan från 3-4 års åldern i många barn läste på 1840 talet och
vid 5 års åldern en bibeln. Jag minns jag att min mor
som dog när jag var nio år 6. 7 år lärt mig katekes
i min boken med bokstaven vilket var till mycket för
skole för mig när jag blev därefter barn att bryta skolan
för en mycket stäng i skolan lärde minna just som man
övergått från skolskolan till skolan 1896.
Jag minns också, fast jag inte var mer än knappt 3 år
när mor dog, att jag när jag lärde honom med hjälp
i det i min skola "läsa sin älskade psalm den det står
"Elska Herren din Gud som är din Gud i hjerta din Gud för
jag, Elsk Herren och alla hans skap", att jag då förväntade
min i / när jag tog en pall i stället den bak i skolan

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

67

hank "Lia"
i pall ja

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

68

in Söring
gata Leger
i släpp ut
den den tiden
in fick Leger
ingen i hem
i onsdagen
in släpp Leger
ill mig an
ihliga o Gud
i fredagen
Leger

in Leger
i Fredag
ihliga att det
så in Leger

69

skulle så vara, motsatsern ansågs för att vara likt djuren:
"Fara i marken som vinner" Även eftertröna var vanligt men
särskilt var nog religiös, o normala kom att man hade
gemensamt efter andaktens ofta avslutad med sång till psalms-
boken och psalmen på 1860-80-talet. Längre den kristne
andaktens trend allt efter graden av religiositet. Också prästarna
blev allt andaktens en underlägsenhet i arbetet kom där det mate-
riella var det allra i förgrunden. Det var nog också som
förest övergavs kyrkans andaktstjänst o. barn eller träna på
en gudsmässig maket som eskick i skyldsbarnen i invänt
fickarna förändringar blev i regel intressat med ombytligt av generation
o. barnen blev på sitt följande förändringar som de varit i husen blev
det till de kom ut i en i en annan miljö som satte sin prägel
på dem o. som de i sin frånvaro hade i en ordning till
sin barn. "Gud som barnen barnen här" blev så till barnen
så länge jag var i den fick jag läsa när jag var lagd på
1890-talet men inte med tillägget. Lyckan kom - —
Vilket som var smärtsamt när första mytiska upplevelser

kan jag inte säga då det givetvis kan variera; det ena
kommer bero på det ena och det andra etc. Ofta
är det fanns gamla; här är som hade varit för att inte sig
bero på det ena och tvärlinjen sakar i ting istället för en
viss stoltthet för att det var som varade för en del
man varit något som kunde vara så som varit beroende
på för sig själv, det kunde gälla att tvärlinjen var för
ögon eller smärta, eller med en viss del från hans
starkt mycket. Många kvinnor, katten i hunden tvärlinjen
det fast ibland kunde det bli tåga att vara sakar de fick.
Fick en tvärlinjen kunde hjälpa men till försumma som
man en liten 1-2 åring skulle kunna en äldre tvärlinjen
och bär, men blev det mycket så väste det därmed
fram ett annat för vad man ännu sig där. Detta att
tvärlinjen sakar: ting som jag har varit lika för jag
som flickor, det gladda de äldre att se som var en tvärlinjen
till: tvärlinjen sig allt mer kände vad sakar ting kette, att
om på ett tecken på att det var som var normalt väldigt sett.